

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

**KLAGE FRA ADVOKAT A, PÅ TINGRETTSDOMMER B, X TINGRETT. SAK
NR 66/03.**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 8. mars 2004 truffet vedtak i ovennevnte klagesak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Halvor Kjølstad, Jon Høyland, Trine Buttingsrud Mathiesen og Wenche Frogn Sellæg.

Ved brev 2. desember 2003 har advokat A, inngitt klage på tingrettsdommer B, X tingrett. Klagen gjelder sendretktighet. Klagen er forelagt tingrettsdommeren til uttalelse, samtidig som embetsleder er orientert. Begge har avgitt uttalelse i anledning klagen.

Klager har anført følgende:

Klager er prosessfullmektig for saksøker i et søksmål for X tingrett, sak nr -----. Stevning ble tatt ut 12. februar 2001 og hovedforhandling avholdt 3.-6. september 2002. Da klagen ble sendt 2. desember 2003 var dom i saken ennå ikke avsagt.

Klager har foretatt en mengde muntlige henvendelser til retten ved dommer B, med forespørsel om når dom vil foreligge. I tillegg har han også hatt to muntlige henvendelser til embetsleder og orientert om problemet.

I mai 2003 mottok klager et brev fra dommer B, hvor avgjørelse i saken ble lovet innen 1. juli samme år. Noen dom forelå imidlertid ikke på dette tidspunkt, og heller ikke senere, til tross for at klager ved flere anledninger er lovet at dom vil foreligge. Senest ved henvendelse siste uke i november ble dom lovet, uten at noe er skjedd. Ved flere anledninger er det opplyst at dommen praktisk talt er ferdig, men at det bare er mindre justeringer/korrektur som gjenstår.

Klager er klar over at problemet med å avsi dom, delvis skyldes dommerens sykdom. Men han har i lengre perioder vært friskmeldt, og han har også opptrådt i retten ved flere anledninger i angjeldende periode.

Hvis ikke dom nå avses vil klager måtte ta ut ny stevning i saken. Ekstrakostnader ved dette, eller annet tap som måtte oppstå som følge av at dommen ikke er avsagt innen rimelig tid, vil klienten kreve dekket av staten.

Innklagede – tingrettsdommer B – har i hovedsak uttalt følgende:

Klagers fremstilling bekreftes i det alt vesentlige. Det er beklagelig at han flere ganger har vært for optimistisk og lovet dom. Imidlertid har det vist seg, når han har kunnet sette seg ned og arbeide med dommen, at det har gjenstått betydelig mer arbeid enn han har vært

klar over. Det er ellers riktig at han innimellom har vært i retten og behandlet andre saker. Dette har vært når gode helseperioder har gjort det forsvarlig å ta mindre saker. Av større saker har kun barnesaker og meddomssaker hatt fortrinn. Han ser ikke bort fra at dette i enkelttilfelle har vært uriktige prioriteringer.

Dom er nå avsagt 11. januar 2004.

Innklagede har ikke på noe tidspunkt ment å gi klager bevisst uriktige opplysninger. Og klagers frustrasjon er forståelig. Klager har imidlertid hele tiden vært orientert om dommerens helsetilstand. Det er langvarig og inntil nylig uforklarlig sykdom som har hindret ham i å bli ferdig når han i perioder har forsøkt å ferdigstille dommen. Før han fikk behandling for sykdommen sommeren/høsten 2003 opplevdes situasjonen som håpløs, slik at han var nær på å "kaste kortene". I så fall ville alt ugjort måtte gjenopptas, noe som ville skapt en verre situasjon enn den nåværende.

I løpet av våren/sommeren 2003 har innklagede vært til adskillige undersøkelser og medisinske utredninger for om mulig å få stilt en diagnose. Medio juni fikk han delvis svar, og i september ble diagnosen endelig stilt. Han var sykmeldt etter dette, og begynte for fullt på jobb igjen 18. desember 2003, "ettersom situasjonen nå endelig etter års total utmatting nå ser ut til å bedre seg på grunn av en behandling som jeg skulle hatt så tidlig som høsten 1999".

Sykdommen har skapt problemer i flere enkeltsaker som ikke har kommet til avslutning, noe som beklages. Dette er uforskyldt p.g.a. sykdom og mangelfull oppfølging i denne forbindelse.

Klagen bør avvises, da dette ikke er noen disiplinærsak. Forholdet er utelukkende medisinsk begrunnet.

Subsidiært anføres at saken dekkes av tidligere uttalt kritikk fra tilsynsutvalget. Tiden etter den kritikken, som han for sitt vedkommende fant urimelig da utvalget den gang ikke ville vente på medisinsk utredning, kan han vanskelig lastes for, jf den gitte situasjonsbeskrivelsen. Ny kritikk eller annen forføyning vil være uriktig ettersom det er en felles sykdomsbakgrunn for sakene. Dersom det skulle komme flere klager må sakene ses på under ett, og "straffen" må utmåles under ett.

Embetsleder – sorenskriver C – har avgitt uttalelse:

Først sent høsten 2002 ble han klar over at tingrettsdommer B slet med alvorlige helseproblemer, noe som har vart frem til siste årsskifte. Ved fordeling av nye saker har det vært tatt hensyn til dette.

Det har vært saker hvor man etter avsluttende rettsmøte har hatt valget mellom å vente på dom eller reassumere saken. I denne konkrete saken har det vært en dialog med klager, advokat A, om hva som har vært mest tjenlig for partene. På grunn av dommerkapasiteten ved embetet, vil det være påregnelig med inn på fire måneders ventetid til ny hovedforhandling.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Saken var for så vidt klar for behandling ved utvalgets forrige møte den 26. januar 2004, men etter anmodning fra tingrettsdommer B utsatte utvalget behandlingen av saken inntil nå. Tingrettsdommeren opplyste at han ville vurdere å be om å få forklare seg muntlig, eventuelt også la seg bistå av advokat. Han har senere tilkjennegitt at han ikke lenger har behov for dette.

Innledningsvis bemerkes at utvalget kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstoloven § 236 første ledd. Sendrektig saksbehandling kan være et aktuelt eksempel. Det forutsettes altså at dommeren kan bebreides forholdet.

Tilsynsutvalget har også tidligere behandlet en tilsvarende klage på tingrettsdommer B, jf. vedtak av 19. mai 2003. Klagen den gang gjaldt det forhold at kjennelse vedrørende stadfestelse av bud på tvangsauksjon ble liggende ubehandlet i to år og fire måneder, til tross for at saken var klar for avgjørelse ved innkomst til domstolen.

Utvalget legger til grunn at tingrettsdommeren har vært syk over en lengre periode. I følge hans egne opplysninger er det nå stilt en diagnose, og han får adekvat behandling for sin sykdom.

Situasjonen synes imidlertid hele tiden å ha vært slik at han dels har vært syk, dels har vært friskmeldt og i stand til å gå i retten. Dette bekrefter han også selv. Da fremstår det som vanskelig for utvalget å akseptere at uavsagte dommer ikke prioriteres foran alt annet arbeid. Som utvalget påpekte i vedtaket av 19. mai 2003, er det av hensyn til domstolenes anseelse og deres behov for partenes tillit og respekt generelt, ønskelig og viktig at avgjørelser treffes så snart det er anledning til det. Ikke minst viktig er hensynet til partene og deres behov for og krav på en avklaring av deres rettigheter og plikter.

Utvalget kan ikke se at det er grunnlag eller hjemmel for å se denne klagesaken som "et fortsatt forhold" i forlengelsen av forrige klagesak, slik tingrettsdommeren påberoper seg, selv om årsaken til problemene er de samme. Særlig etter at utvalget reagerte med disiplinærreaksjon ved behandlingen av forrige sak, burde tingrettsdommeren hatt et særlig incitament til å ikke komme i samme situasjon på nytt.

Det følger av domstoloven § 236 annet ledd at en dommer som disiplinærtiltak kan gis kritikk eller advarsel, jf bestemmelsens første ledd. Det er tilsynsutvalgets oppfatning at tingrettsdommer B må bebreides at dom ikke ble avsagt før etter ett år og fire måneder, for øvrig etter at klagen var inngitt. Utvalget har vært i tvil om hva som er adekvat reaksjon i dette tilfellet, idet forholdet etter utvalgets mening ligger på grensen til en advarsel. Under henvisning til at sykdom har vært en viktig del av begrunnelsen for forsinkelsen, har utvalget likevel valgt å nøye seg med disiplinærreaksjonen "kritikk", som er den mildeste formen.

Både i forrige klagesak og i denne har utvalget funnet grunn til også å se på embetsleders situasjon og ansvar. I denne siste klagesaken fremgår det at embetsleder har vært orientert om tingrettsdommerens situasjon. Det er selvfølgelig ekstra vanskelig når problemet består i at man ikke får avsagt en dom, som utelukkende kan avsies av den dommer som administrerte hovedforhandlingen. Dermed kan embetsleder ikke overlate saken til andre

eller selv overta den, slik det skjedde forrige gang. Imidlertid burde embetsleder påsett at dommeren benyttet de periodene til å sluttbehandle uavsagte dommer.

Tilsynsutvalget legger til grunn at Domstoladministrasjonen er kjent med forholdene ved embetet, jf utvalgets avsluttende bemerkninger i vedtaket av 19. mai 2003, der utvalget anbefalte Domstoladministrasjonen å vurdere en eventuell videre oppfølging.

Etter dette fatter Tilsynsutvalget for dommere slikt enstemmig
vedtak:

Tingrettsdommer B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe utvalgets vedtak inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om tilsynsutvalgets vedtak. Det vises nærmere til domstolloven § 239.

Kopi av vedtaket sendes sorenskriveren i X tingrett, Domstoladministrasjonen og Justisdepartementet t.o.